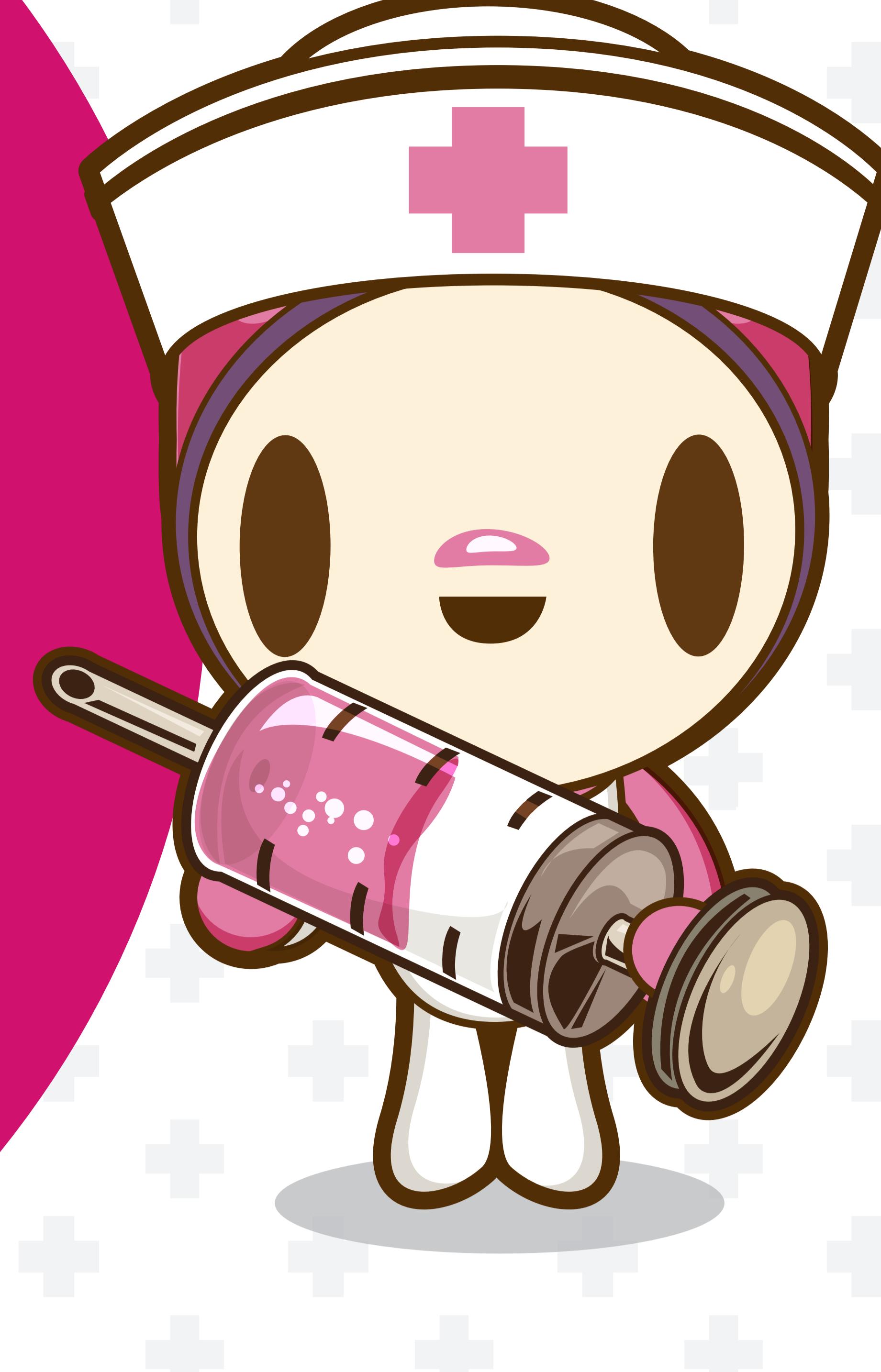

การปฐมพยาบาล บาดแผล (1)

สิ่งแรกที่ทุกคนบักนึกถึงเมื่อเกิดอาการบาดเจ็บ หรืออุบัติเหตุ คือ “บาดแผลรูปแบบต่าง ๆ” และ “การเสียเลือด” เราสามารถดูแลรักษาบาดแผลเบื้องต้น โดยยึดหลักการ “หากมีเลือดออกมาก ให้ทำการห้ามเลือดก่อน” จากนั้นจึง “ดูแลบาดแผลตามอาการ”

แพลงก์ช้ำ ห้อเลือด (Contusion)

เกิดจากการกระแทก มีเลือดออกจากการฉีกขาดของผิวหนังเลือดฟอย เท็นเป็นจ้ำห้อเลือด (Bruise) ถ้ามีการคั่งของเลือดบริเวณนั้นมาก จะทำให้เกิดการบวมและสีผิวที่เปลี่ยนไป ให้ทำการประคบเย็นภายใน 24 ชั่วโมงแรก โดยใช้น้ำแข็งหรือถุงน้ำเย็นประคบ เพื่อห้ามเลือดและช่วยบรรเทาอาการปวด หลังจาก 24 ชั่วโมง จึงทำการประคบร้อนด้วยน้ำอุ่น เพื่อช่วยละลายลิมเลือดและลดอาการบวม

TIPS
ห้าม ขี้น นวดด้วย ยาหน่อง เมื่ออาการบวมคลั่ง บาดแผลหายช้ำ จะทำให้เลือดที่ซึ่งออกมาน้ำกัน และบวมมากขึ้น

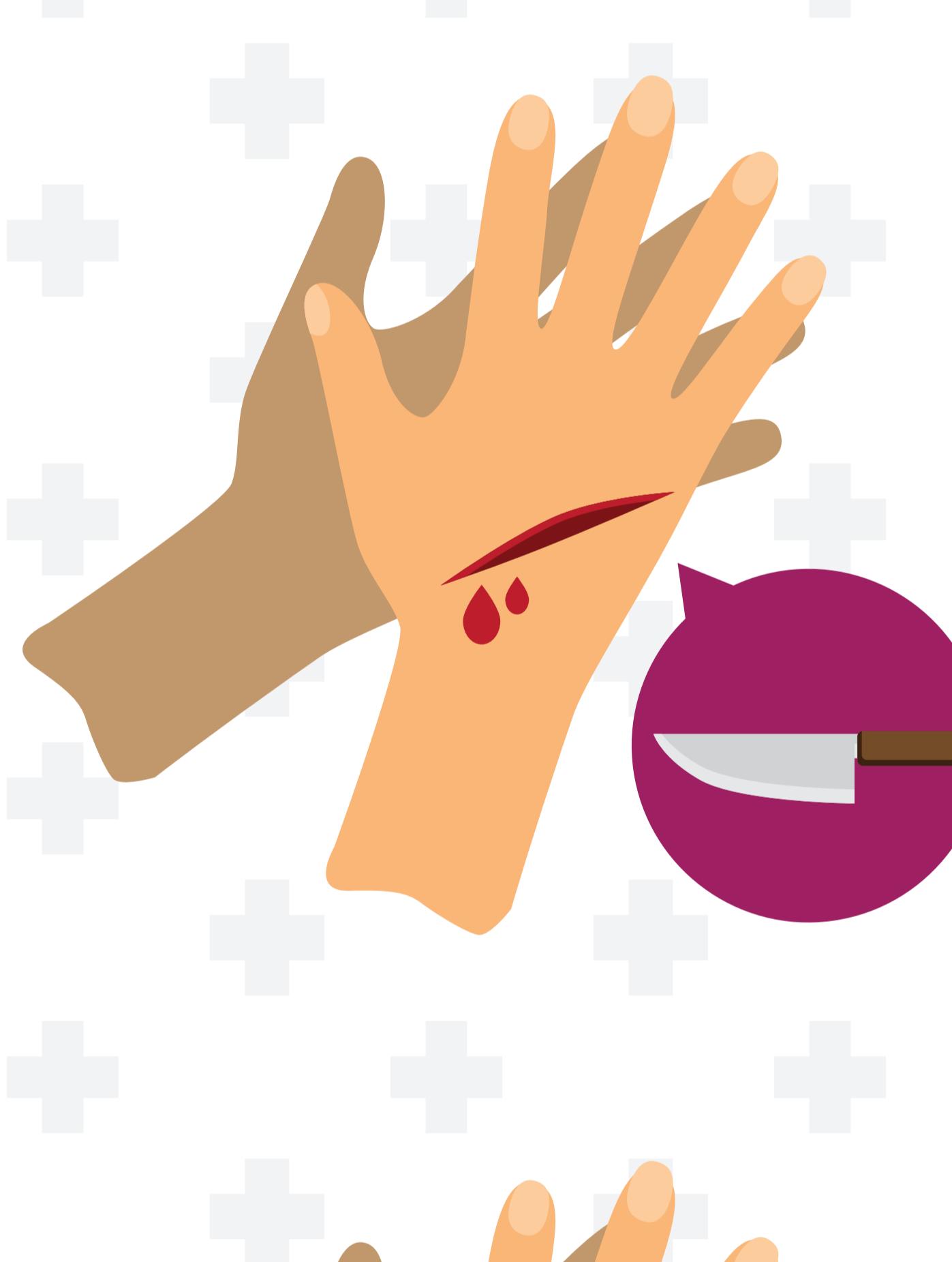

บาดแผลกลอก (Abrasion Wound)

เป็นแพลงก์ช้ำที่ผิวหนังได้รับบาดเจ็บที่ชั้นนอกของผิวหนัง (ชั้นหนังกำพร้า) อาจมีเลือดออกเพียงเล็กน้อย มักเกิดจากการล้มหรือการชนแล้วผิวหนังมีการครุณ กับสิ่งต่าง ๆ

เบื้องต้น ให้กดแพลงก์ช้ำให้หายดี หลังจากนั้นล้างแพลงก์ช้ำด้วยน้ำยา滅菌 และปิดแพลงก์ช้ำโดยปิดแน่น ทำแผลวันละ 2 ครั้ง เช้าเย็น แพลงก์ช้ำหายได้ภายใน 1 สัปดาห์ เมื่อแพลงก์ช้ำหายแล้วต้องปิดแพลงก์ช้ำต่อ

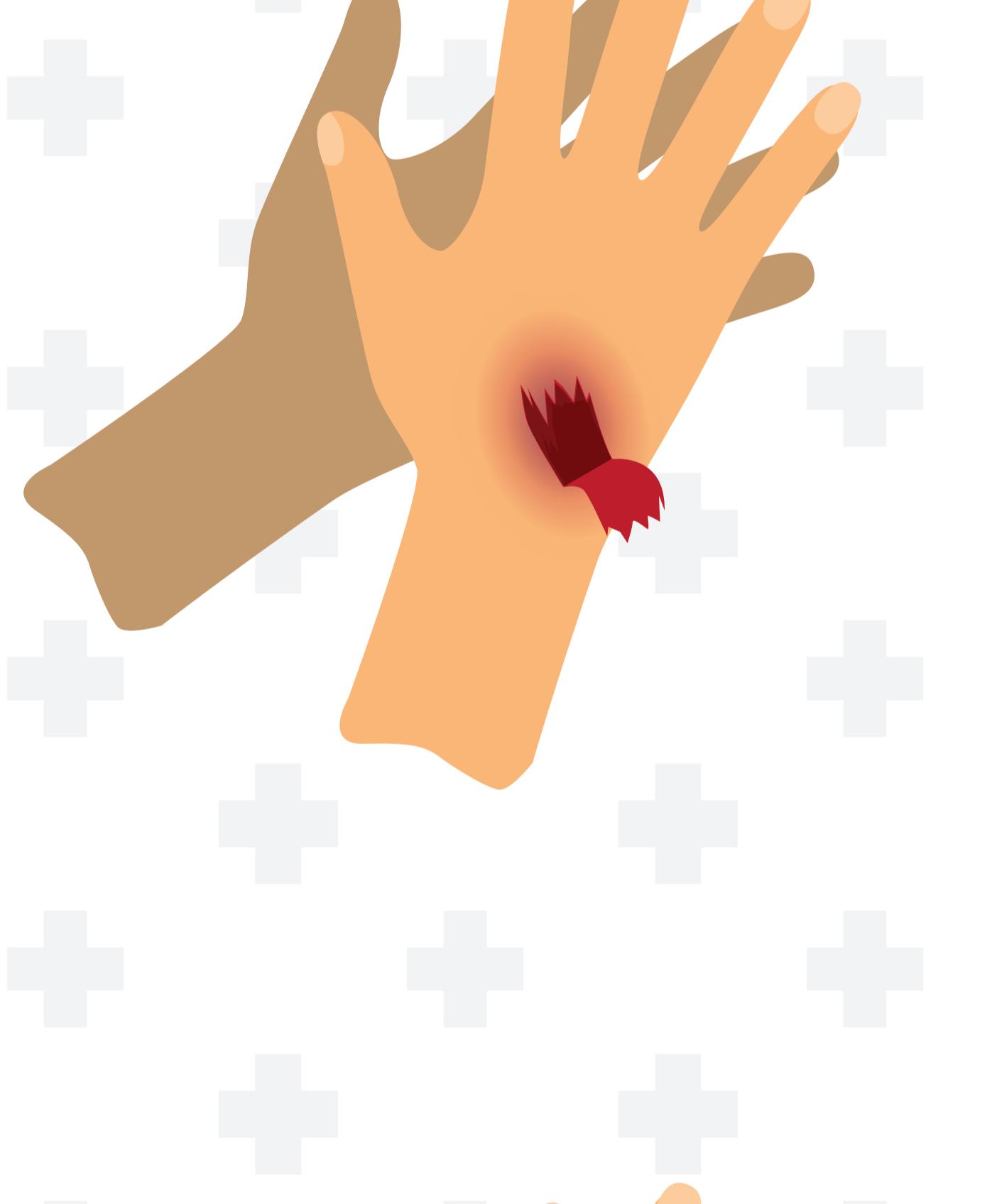
TIPS
ระวังระวังไม่ให้แพลงก์ช้ำ เป็นตัวอักษร เมื่อสักครู่จะทำให้แพลงก์ช้ำ มีโอกาส อักเสบและติดเชื้อได้

บาดแผลถูกของมีคมบาด (Incision Wound)

ลักษณะของแพลงก์ช้ำเป็นแพลงก์ช้ำเรียบ อาจมีเลือดออกมากหรือน้อยขึ้นกับขนาดของแพลงก์ช้ำ

มักเกิดจากของมีคมบาด เช่น มีด เศษแก้ว และขอบแผ่นโลหะ เป็นต้น ให้ใช้ผ้าพับหรือผ้าสะอาดดัดแปลงให้ห้ามเลือด จากนั้นจึงล้างแพลงก์ช้ำด้วยน้ำสะอาดและสบู่ แต่ถ้าเป็นแพลงก์ช้ำมากและจำเป็นต้องเย็บแพลงก์ช้ำให้ใช้ผ้าพับหรือผ้าสะอาดดัดแปลงให้ห้ามเลือด จากนั้นจึงรีบนำส่งโรงพยาบาลโดยไม่ต้องล้างแพลงก์ช้ำ

บาดแผลฉีกขาด (Lacerated Wound)

ลักษณะของแพลงก์ช้ำไม่เรียบ กระชากกระชาก หรือกระแทกที่รุนแรง จนทำให้เนื้อเยื่ออฉีกขาด มักเป็นบาดแผลที่มีการเสียเลือดมาก

วิธีการปฐมพยาบาล คือ การทำความสะอาดสิ่งแผลกับน้ำยา滅菌 หัวใจสำคัญคือ การดูแลแพลงก์ช้ำให้หายดี ไม่ติดเชื้อ แต่ถ้าแพลงก์ช้ำมีความลึกมากและกว้างมาก ควรรีบทำการห้ามเลือด และรีบนำส่งโรงพยาบาลเพื่อทำการเย็บแพลงก์ช้ำใน 6 ชั่วโมงหลังเกิดเหตุ

TIPS
แพลงก์ช้ำที่ถูกต้อง ต้องเป็น แพลงก์ช้ำที่ด้านต้อง ทำความสะอาดแล้วที่ด้วย น้ำยา滅菌ควรใช้เวลา ไม่เกิน 2 วันที่ หรือไม่ ให้พัฒนาแล้วก็ได้ ควรดูแล ที่พัฒนาแล้วก็ได้

บาดแผลมีวัตถุปักค่า (Penetrated Wound)

อาจเกิดจากของมีคมหรือไม่มีคมก็ได้ และยังมีวัตถุปักค่าอยู่

ความรุนแรงขึ้นอยู่กับตำแหน่งหรืออวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ

หลักสำคัญของการดูแลแพลงก์ช้ำนี้ คือ “ห้ามดึงวัตถุที่ปักค่าออกด้วยตนเอง” เพื่อป้องกันไม่ให้บาดแพลงก์ช้ำหายดี ได้รับบาดเจ็บและเสียเลือดมากขึ้น ควรทำการห้ามเลือด และใช้ผ้าสะอาดดัดแปลงหัวใจสำคัญคือ การห้ามเลือด จากนั้นจึงนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลทันที

TIPS
ขณะส่งผู้บาดเจ็บไปโรงพยาบาล ให้ยกหัวเข้าบกตัดเส้นรุ้งไว้ระหว่างหัวเข้า ทำการเหลวเฉือนออกของอวัยวะส่วนปลาย (Capillary refill) ด้วยการใช้ปลายนิ้ว ของผู้ช่วยเหลือเด็กของผู้บาดเจ็บ จนเลือดซึ่งเป็นสีชมพูหรือสีแดงหายไปใน 2 วินาที หรือไม่ หากนานกว่า 2 วินาที และดูว่า มีการพั้นแผลแน่นเกิดไป ควรดูแลผู้ที่พัฒนาแล้วก็ได้

เรียนเรียงข้อมูลมา

- หนังสือ “คู่มือปฐมพยาบาล (First Aid Manual)” โดย สภากาชาดไทย
- หนังสือ “ชีวิตจะปลอดภัย ถ้าใส่ใจปฐมพยาบาล” โดย สภากาชาดไทย
- “การปฐมพยาบาลบาดแผล”, <http://haamor.com/th>

บักรุรคการ เตรียมตัว รู้ รอต ก้าว FIRST AID
03-60/No.05